

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВ'ЯЗДА

ОРГАН ЦК І МЕНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№ 216 (6192) | 17 верасня 1938 г., субота | ЦЕНА 10 КАП.

АВАЛОДАЦЬ БОЛЬШЭВІЗМАМ!

З неаслабным палітычным ўдэмам очачы камуністы, камсамольцы і непартыйныя большэвікі за кожным раздзелам Кароткага курса гісторыі Усеагунай камуністычнай партыі (большэвікоў), у якім са сталінскай прастотай і яснасцю паказан гераічны шлях барацьбы і перамогі вялікай партыі Леніна—Сталіна.

Кожны раздзел гэтай выдатнай кнігі раскрывае перад працоўнымі ўсяго свету велізарную барацьбу партыі большэвікоў на чале з Леніным і Сталіным з усімі ворагамі рабочага класа—меншавікамі, эсэрамі, тракістамі, бухарынцамі, нацыянал-фашыстамі, з усімі тымі, хто імкнуўся звярнуць з ланіска-сталінскага шляху пераможнае шэсць Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі.

Наша партыя, узброеная вучэннем марксізма-ленінізма, разграміла ворагаў народа, усіх і ўсіх апаруністаў на практыцы і ў тэорыі, выраіла і вагравалася ў гэтай барацьбе, выкавала сваё адзінства, выпрацавала свой навуковы светлагляд. Партыя правяла народы наймай квітнеючай радзімы праз бурныя годны трох рэвалюцый, праз вогненны годны грамадзянскай вайны, праз годны аднаўлення і рэканструкцыі народнай гаспадаркі, праз годны калектывізацыі і сталінскіх пяцігодкаў да перамогі сацыялізма на адной шостай частцы асветага шара. Вось чаму гісторыя ВКП(б) для мільянаў людзей з'яўляецца пуніводнай зоркай у далейшай барацьбе за сацыялізм, маяком, які ланіскамі праманямі асвятляе шлях да завяршэння будаўніцтва камуністычнага грамадства.

Кароткі курс гісторыі ВКП(б) — гэта каштоўны ўклад у скарбніцу марксізма-ленінізма. Ён ставіць справу вывучэння гісторыі партыі на новы навуковыя рэйкі. У гэтай выдатнай працы дадзены глыбокі аналіз важнейшых ланіскаў работ, аналіз геніяльнай ланіскай тэорыі сацыялістычнай рэвалюцыі, аналіз вучэння аб партыі новага тыпу, аб диктатуры пролетарыята, аналіз тэорыі аб'яднанняў перамогі сацыялізма ў адной асоба ўзатой краіне. Ленінскае вучэнне ўзабагаціла марксізм, падняло яго на новую ступень, рушыла яго наперад, яно дало рэвалюцыйную перспектыву пролетарыям асобных краін, развіло іх ініцыятыву ў справе барацьбы за звяржэнне эксплуатацыйскага ляду, ушыіла ў іх веру ў перамогу сацыялістычнай рэвалюцыі.

«У пролетарыятах, — яшчэ задоўга да рэвалюцыі пісаў Ленін, — няма іншай зброі ў барацьбе за ўладу, апрача арганізацыі. Раздзяляем панававанне анархічнай канкурэнцыі ў буржуазным свеце, прыдадзены паднявольнай работай на капітал, аліквіаемы пастаянна «на дню» поўнай галечы, адзінчынны і выраджэнны, пролетарыят можа стаць і нелічана стане пераможнай сілай толькі дзякуючы таму, што ідэянае аб'яднанне яго прынцыпамі марксізма замапоўваеца матэрыяльным адзінствам арганізацыі, якая агульнае мільёны працоўных у армію рабочага класа. Перад гэтай арміяй не ўстаіць ні стурхнуўшая ўлада рускага самодзяржаўя, ні трухнучая ўлада міжнароднага капітала».

Вывучэнне гісторыі ВКП(б) умацоўвае ўпэўненасць у канчатковай перамоце справы Леніна—Сталіна, яшчэ больш агульнае народы наймай краіны вакол пераможнага сяга Маркса — Энгельса — Леніна — Сталіна, вакол сталінскага Цэнтральнага Камітэта, вакол любімага правадыра народаў—таварыша Сталіна.

Наша партыя, створаная і выпеставаная Леніным і Сталіным, заўсёды надавала вялікае значэнне рэвалюцыйнай тэорыі. «Без рэвалюцыйнай тэорыі, — пісаў Ленін, — не можа быць і рэвалюцыйнага руху... Ролю перадавога барацьбы можа выканаць толькі партыя, кіруючая перадавой тэорыяй».

«Тэорыя, калі яна з'яўляецца сапраўды тэорыяй, дае практыкам сілу арыентываў, яснасць перспектывы, упэўненасць у рабоце, веру ў перамогу нашай справы» (Сталін).

Партыйныя і непартыйныя большэвікі, працоўныя наймай рэспублікі з радасцю сустрэлі публікацыю ў «Правде» Кароткі курс гісторыі ВКП(б) і прыступілі да вывучэння гэтага вы-

датнага дакумента, створанага на ініцыятыву і пры бліжэйшым удзеле таварыша Сталіна.

— Гэта выдатная кніга, — пішуць у сваім пісьме ў рэдакцыю «Звязды» прапагандысты Камарынскага раёна, — для нас з'яўляецца вялікім дапаможнікам у справе палітычнага выхавання членаў і кандыдатаў партыі, камсамельцаў, спачувачоў і беспартыйных. Кожная старонка, кожны радок гэтай кнігі прасякнуты сталінскімі клопатамі аб ідэіным узбраенні нашых кадраў.

— Кароткі курс гісторыі ВКП(б), — сказаў тав. Юсіаў (партарганізацыя Аршанскага чыгуначнага вузла), — гэта вялікі ўклад у скарбніцу марксізма-ленінізма. Наша партыя, камсамол і беспартыйныя атрымалі кнігу, у якой на разуменнай мове паказана грандыёзная барацьба партыі за сацыялізм, за диктатуру пролетарыята, за сацыялізм.

Першыя заняткі ў партыйнай сетцы па першым раздзелу Кароткага курса гісторыі ВКП(б) прайшлі арганізавана, на высокім ідэіным і палітычным узроўні, яны паказалі, што камуністы і непартыйныя большэвікі гаварыць жаданнем вывучаць гісторыю гераічнай партыі Леніна—Сталіна.

У партарганізацыйных арганізацыях тысячы новых школ і гурткоў. На ўвальных лекцыях па новаму курсу гісторыі партыі прыходзяць сотні людзей, якія прагна ловяць кожнае слова большэвіцкай праўды аб барацьбе і перамоце партыі Леніна—Сталіна. На Менскім чыгуначным вузле сабралася на ўвальную лекцыю 350 слухачоў. Арганізавана прайшлі заняткі і на менскай швейнай фабрыцы «Кастрычнік». У першы дзень працавала 12 гурткоў. На гэтай-жа фабрыцы 200 беспартыйных рабочых і работніц выказалі згоду вывучаць гісторыю партыі. У Аршанскім паравозным дэле арганізаваны 24 новыя гурткі, у Менскім дзяржаўным універсітэце арганізавана 66 гурткоў з ахопам 1550 слухачоў.

Сёння мы публікуем пастанову Бюро ЦК КП(б) аб вывучэнні гісторыі партыі па новаму падручніку на ўсёй сетцы партыйнай асветы. У пастанове запісана: «ЦК КП(б) лічыць важнейшай задачай усіх партыйных арганізацый і партыйных кіраўнікоў арганізаваць сур'ёзнае і глыбокае вывучэнне Кароткага курса гісторыі ВКП(б) усімі камуністамі, асабліва, партыйнымі кадрамі. Задача кожнага партыйнага кіраўніка — па-большэвіцку рэалізаваць пастанову Бюро ЦК КП(б), узорна арганізаваць вывучэнне Кароткага курса гісторыі ВКП(б)».

Задача ўсіх партыйных арганізацый аключаецца ў тым, каб узначаліць палітычным ўдэмам, выкліканым апублікаваннем Кароткага курса гісторыі ВКП(б). Неабходна ахапіць усімі формамі вучбы ўсіх камуністаў, камсамельцаў, спачувачоў, беспартыйных. Асабліва ўвагу неабходна звярнуць на падбор прапагандыстаў, на іх падрыхтоўку. Партыйныя актывісты: сакратары гаркомаў, райкомаў, парткомаў павінны быць прапагандыстамі, паказваючымі ўзоры ў рабоце па выхаванню камуністаў.

Нельга дапускаць параднасці, шуміхі, спешкі ў арганізацыі вывучэння гісторыі партыі, бо ўжо зараз ёсць выпадкі, калі асобныя аматары параднасці і шуміхі гатовы вывучаць гісторыю партыі ледзь не ў абелзены перапынак.

Некаторыя партыйныя кіраўнікі не супроці адным узмахам ліквідаваць гурткі палітграматы і іншыя формы паватковай палітычнай асветы, пераходзячы ўсе гурткі на вывучэнне гісторыі партыі. Такія кіраўнікі забываюць аб неабходнасці паслядоўнасці ў палітычным выхаванні мас.

Глыбокае вывучэнне гісторыі большэвіцкай партыі, авалоданне перадавой тэорыяй марксізма-ленінізма — штодзённая справа кожнага члена і кандыдата партыі. Авалодаючы перадавой рэвалюцыйнай тэорыяй, мы навучымся распазнаваць і вырываць ворагаў народа, у якіх-б маску яны не апараліліся, граміць і знішчаць іх змяняны гнёды.

Забеспечыць арганізаванае вывучэнне гісторыі партыі Леніна—Сталіна па Кароткаму курсу гісторыі ВКП(б) — баявая задача кожнай партыйнай арганізацыі.

МАСКВА—ТБІЛІСІ ЗА 6 ГАДЗІН 07 МІНУТ

СКОРАСНЫ ПЕРАЛЁТ ЛЁТЧЫКА САЛАВАВА

Пілот другога класа Грузінскага ўпраўлення Аэрафлота камсамолец тав. Саламаў атрымаў 15 верасня заданне зрабіць скорасны паветраны рэйс з Масквы ў Тбілісі на паштовым самалёце «ПС-40».

У 7 гадзін 20 мінут раніцы, маючы на борту тэрмінны груз, серафратная машына плаўна ўзляла над маскоўскім аэрапортам і ўзяла курс на поўдзень.

Зрабіўшы лавы кароткатэрміновыя пасадкі ў Харкаве і Мінеральных Во-

дах, самалёт у 14 гадзін 50 мінут уладна прыземліўся на Тбіліскім аэрадроме.

Тав. Саламаў справіўся з заданнем блізка. Адлегласць ад Масквы да Тбілісі — 1950 кілометраў—пры мошным сустрэчным ветры самалёт пакрыў за лётных 6 гадзін 07 мінут. Сярэдняя скорасць палёту—325 кілометраў за гадзіну.

Звычайны рэйс паштовага самалёта па трасе Масква — Тбілісі доўжыцца два дні.

Гісторыя Усеагунай Комуністычнай партыі (большэвікоў). Кароткі курс. Пад рэдакцыяй Камісіі ЦК ВКП(б). Адабран ЦК ВКП(б). 1938 год. Раздзел III. Меншавікі і большэвікі ў перыяд руска-японскай вайны і першай рускай рэвалюцыі. (1904—1907 г.).

СТАНОВІШЧА У ЧЭХАСЛАВАКІ

ГЕНЛЕЙНАУЦЫ ПРАДАЎЖАЮЦЬ СВАЕ ПРАВАКАЦЫ

ПРАГА, 15 верасня. (БЕЛТА). Банды генлейнаўцаў прадаўжаюць правакаваць крыжавыя непарадкі. Як стала вядома, у ноч на 15 верасня ў горадзе Вернерыцэ (паўночная частка Судэцкай вобласці) 70 узброеных генлейнаўцаў напалі на жанітарскую казарму і паштат. Захаваныя генлейнаўцамі жанітары, начальнік паштовага аддзялення і настаўнік чэшскай школы жорстка збыты. Яны былі вызвалены толькі прыбыўшай вайсковай часцю, якая ліквідавала непарадкі ў горадзе. У Гора Святога Шабасцяна (Хамутоўскага акруга, Судэцкая вобласць) затрыманы ўладамі паліцэйскі матэрыяліст (які аказаўся генлейнаўцам) пры суправалдванні яго ў участак астрэллі жанітарскага ротмістра, пняжа раніў салдата і мясцовага жыхара.

Сёння ў Бенешаве над Плоучыні (паўночная частка Судэцкай вобласці) зборылася з 2000 генлейнаўцаў захапіла пошту і перарэзала тэлефонныя і тэлеграфныя праводы. Прыбыўшы на месцы непарадкі атрал паліцэйскіх і жанітару разаніў генлейнаўцаў і ўстанавіў поўны парадок. Падобныя выпадкі адбыліся ў Румбурке (паўночная частка Судэцкай вобласці), дзе напалоў генлейнаўцаў учылі пажару косячых магазінаў і ўрадавых памішканняў.

У сувязі з новымі крыжавымі непарадкамі, выкліканымі генлейнаўцамі, урад абвясціў Хамутоўскую і Вармдорфскую акругі на ваенным становішчы.

Згодна паступіўшых вестак, Генлейнаўцы пачалі пераходзіць на ўзброеныя дзеянні.

РОСПУСК ШТУРМАВЫХ АТРАДАЎ ГЕНЛЕЙНАУЦАЎ

ПРАГА, 16 верасня. (БЕЛТА). Чэхаславацкі ўрад прыняў рашэнне аб роспуску штурмавых атрадаў генлейнаўцаў.

РЭЗУЛЬТАТЫ ПЕРАГАВОРАЎ ГІТЛЕРА З ЧЭМБЕРЛЕНАМ

ПРАГА, 16 верасня. (БЕЛТА). Паводле атрыманых тут вестак, у перагаворах з галавой англійскага ўрада Чэмпберленам Гітлер заявіў, што падальшніцтва дэнаўцыі немцаў і чэшскага народа ў рамках адзінай чэхаславацкай дзяржавы і што таму далейшыя перагаворы з чэхаславацкім урадам немагчымы. Гітлер патрабаваў аддзялення Судэцкай вобласці ад Чэхаславацкай. Пакуль-жа гэта будзе ажыццэўлена, судэцка-немцак насядзіцтва «павінна быць паставлена пад абарону германскіх войскаў. У Праге лічыць, што ў бліжэйшым-ж гадзіны можна чакаць любых падзей.

Чэмпберлен не даў Гітлеру станоўчага адказа і заявіў, што ў сувязі са стварыўшымся становішчам ён павінен давесці рэзультаты перагавораў да вядома англійскага ўрада. Аб адносінах Англіі да высунутых Гітлерам патра-

ВОДГУКІ ФРАНЦУЗСКАГА ДРУКУ НА ПЛЕЗДКУ ЧЭМБЕРЛЕНА

ПАРЫЖ, 15 верасня. (БЕЛТА). Габрыэль Пэры ў «Юманіта» называе пазіцыю галавы англійскага ўрада Чэмпберлена ў Берліне ганебнаю. Пэры піша, што пазіцыя Чэмпберлена не толькі не служыць справе захавання міру, але што яна будзе спрыяць прынясенню Чэхаславацкай ў афру германскім патрабаванням. Найбольш сур'ёзна наглядальнікі заўважылі, — піша Габрыэль Пэры, — што Германія спадзяецца, што ёй уладца распаціць пра-

ПАВЕДАМЛЕННЕ АГЕНТВА РЭЙТЭР

ЛОНДАН, 15 верасня. (БЕЛТА). Агенства Рэйтэр паведамляе, што англійскі парламент будзе склікан да прызначанага тэрміну (1 лістапада).

ПАГРОЗЫ ГЕРМАНСКІХ ФАШЫСТАЎ ПЛ АДАРСЯ ЖАКА ДЗЮКЛА

ПАРЫЖ, 15 верасня. (БЕЛТА). Газета «Юманіта» друкуе паведамленне камуністычнай партыі, у якім гаворыцца, што Жак Дзюкло, актывіст абарона сацыяльнага заканадаўства і палітыкі міру, праследуецца агентамі Гестапа.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УСХОДНІ ФРОНТ.

Шырока разгарнулася інтэрвенты і міжчыннікамі «наступленне» канчаткова, вільючна, выдалася. Ужо 12 верасня напёс фашыстаў значна аслабеў. Наткнуўшыся на несакрушальнае супроціўленне ўрадавых войскаў, інтэрвенты і міжчыннікі спынілі свае атакі.

15 верасня на ўсіх участках фронту панавала амаль поўная зацішка, толькі ўзрэд прырывае перастрэлка. Змораныя цяжкімі стратамі, фашысты прыводзяць у парадок свае моцна транспаня часці.

ЛОНДАН, 16 верасня. (БЕЛТА). Кітайскае пасольства ў Лондане атрымала тэлеграму, у якой ўказваецца, што 14 верасня ў раёне Гуандаі япон-

Аб вывучэнні гісторыі ВКП(б). Пастамова Бюро ЦК КП(б)Б. Партыйныя і непартыйныя большэвікі пачынаюць глыбокае вывучэнне Кароткага курса гісторыі ВКП(б). АРТЫКУЛЫ: Т. Ф. Субочын. — Навядзем большэвіцкі парадок у школу. С. Казначоў. — Парушаюць статут сельгасарміі. Я. Савіцкая. — Бежаспадчасці і злоўжыванні ў гарадскім райспажывасою. Г. Баярэў. — Аўстрыя—калонія германскага фашызма.

ЗА РЭЙЖОМ!

Становішча ў Чэхаславацкай. Генлейнаўцы прадаўжаюць свае правакацыі. Роопуск штурмавых атрадаў генлейнаўцаў. Рэзультаты перагавораў Гітлера з Чэмпберленам. Водгукі французскага друку на пазіцыю Чэмпберлена. Паведамленні агенства Рэйтэр. Пагрозы германскіх фашыстаў па адрасу Жак Дзюкло. На франтах у Іспаніі. Японцы прадаўжаюць прымяняць атрутныя газы.

НА ВАРШЕ ГРАНІЦІ СОВЕЦКАГА САЮЗА. Намеснік палітрукса награнатрада тав. М. П. Жакіў сумесна з байцамі чытае газету «Правда». Фото М. Радіна.

АБ ВЫВУЧЭННІ ГІСТОРЫІ ВКП(б) ПАСТАНОВА БЮРО ЦК КП(б)Б

Выпуск Кароткага курса гісторыі ВКП(б), распрацаванага Камісіяй ЦК ВКП(б), асабіста вялікім Сталіным, з'яўляецца падзеяй асветнага значэння. Кароткі курс гісторыі ВКП(б) — найвялікшы гістарычны, навуковы дакумент—узнімае на велізарную палітычную вышыню справу вывучэння ўсёй партыяй і савецкім народам гісторыі ВКП(б), гісторыі слаўнай барацьбы і перамогі большэвікоў за справу камунізма.

Вывучэнне гісторыі ВКП(б) будзе спрыяць яшчэ большаму павышэнню рэвалюцыйнай пільнасці, ідэянаму узбраенасці і падняццю бяздольнасці камуністаў, камсамольцаў і ўсіх працоўных, яшчэ мацней згуртуе ўсёе савецкі народ вакол партыі большэвікоў, вакол пераможнага сцяга Маркса — Энгельса — Леніна — Сталіна.

ЦК КП(б)Б лічыць важнейшай задачай усіх партыйных арганізацый і партыйных кіраўнікоў арганізаваць сур'ёзнае і глыбокае вывучэнне Кароткага курса гісторыі ВКП(б) усімі камуністамі і, асабліва, партыйнымі кадрамі.

ЦК КП(б)Б прапанаваў:

1. Пакласці ў аснову работы сеткі партыйнай асветы вывучэнне гісторыі ВКП(б) па Кароткаму курсу гісторыі ВКП(б). Разгарнуць сетку гурткоў па вывучэнню гісторыі партыі, забяспечыўшы на справе вывучэння гісторыі ВКП(б) кожным камуністам, і перш за ўсё кадрамі партыйнага актыва. У сувязі з гэтым пашырыць сетку гурткоў для партыйнага актыва, арганізаваць ва ўсіх раёнах групы палітычнай самаадукацыі для кіруючых партыйных работнікаў па вывучэнню гісторыі ВКП(б) на аснове новага падручніка.

ЦК КП(б)Б лічыць неабходным, каб кожны сакратар гаркома, райкома, парткома і парторг не толькі арганізаваў вывучэнне Кароткага курса гісторыі ВКП(б), але і асабіста кіраваў заняткамі гуртка па вывучэнню гісторыі партыі, паказваючы прыклад узорнай пастаўкі справы прапаганды вучэння Маркса — Энгельса — Леніна — Сталіна.

2. Прапанаваць абкомам, гаркомам і райкомам КП(б)Б аказаць неабходную дапамогу камсамольскім арганізацыям у вывучэнні гісторыі ВКП(б), для чаго вылучыць падтрыманыя прапагандыстаў і арганізаваць для іх і камсамольцаў сталыя кансультацыі, лекцыі і даклады па гісторыі партыі.

Даручыць ЦК камсамола прадставіць на зацверджанне Бюро ЦК прапановы па арганізацыі вывучэння гісторыі партыі камсамольскім актывам, камсамольцамі і несаюзнай моладзю.

3. Абавязаць Аддзел партпрапаганды і агітацыі ЦК КП(б)Б арганізаваць курсы па перападрыхтоўцы прапагандыстаў, паклаўшы ў аснову вывучэнне Кароткага курса гісторыі ВКП(б).

Арганізаваць ва ўсіх раённых і заводскіх партыйных кабінетах сталыя кансультацыі, лекцыі, даклады па гісторыі партыі як для партыйнага актыва, так і для ўсіх членаў партыі і камсамольцаў.

4. Азначваючы велізарную зацікаўленасць працоўных да вывучэння гісторыі ВКП(б) па новаму падручніку, — Бюро ЦК КП(б)Б прапанаваць усім партыйным арганізацыям, з удзелам профсаюзаў, забяспечыць шырокае аздамленне ўсіх працоўных са слаўнай гісторыяй партыі Леніна — Сталіна шляхам арганізацыі гурткоў, лекцый, дакладаў, вылучыўшы для гэтага высокакваліфікаваныя кадры прапагандыстаў.

Сакратарам партыйных камітэтаў і партаргам забяспечыць штодзённую дапамогу і кіраўніцтва справай вывучэння гісторыі партыі працоўнымі.

Сакратар ЦК КП(б)Б ПАНАМАРЭНКА.

ПРЫЗЫЎ У ЧЫРВОНУЮ АРМІЮ І ВАЕННА-МАРСКІ ФЛОТ

ГАТОВЫ ДА АБАРОНЫ РАДЗІМЫ

ДОБРУШ. Прызыў у раёне праходзіць з вялікім удэмам. У малодзых патрыётаў балы і бадрэны настрой, яны шчаслівы, што збылося іх доўгачаканае жаданне — стаць байцамі Чырвонай Арміі. Разам з ім радуюцца іх бацькі, браты, сёстры, усе працоўныя.

Рабочыя тт. Каалоў і Галжін мелі права на льготу, але яны велікім жадаў стаць байцамі РСЧА. 14 верасня ў прызыўную камісію з'явіліся іжонкі. Яны заявілі: «Мы працуем на фабрыцы, з'яўляемся атаканымі, добра забяспечаны. Наша просьба — прымяне нашых мужоў у рады Чырвонай Арміі». Прышла на прызыўны пункт і 77-гадовая маці прызыўніка Левандоўскага.

Прызыўная камісія задаволіла просьбу жонак прызыўнікаў Каалова і Галжына і мацеры прызыўніка Левандоўскага.

ВЯГОМЛЁ. Удзельніца і раласна сустрэлі працоўныя пагранічнага Бягомльскага раёна пачатак прызыву ў Чырвоную Армію. Раёныя цэнтр управажан сцягамі, лозунгамі, партрэтамі. Прызыўнікі прыбываюць на пункт аўтаматычна з музыкай і песнямі.

— Я гатовы аддаць усе свае сілы за нашу шчаслівую радзіму, — заявіла яна камісія, — я жадаю, каб мой сын стаў чырвонымарцецам. Сталінская

(Працяг на 3 стар.)

П Р А Ц Я Г.

«Большэвіцкі байкот «парламента» ў 1905 годзе ўзбагіў рэвалюцыйны пролетарыят надзеячай каштоўнай палітычным вопытам, паказавшы што пры спалучэнні легальных і нелегальных, парламенцкіх і пазапарламенцкіх форм барацьбы часам карысна і нават абавязкова ўмець адмовіцца ад парламенцкіх... Памылкай, хоць і невялікай, лёгка падпараўнаць, быў ужо байкот большавікамі «дум» у 1906 годзе... Да палітыкі і партый прыстасоўна — а адпаведнымі зменамі — тое, што адносіцца да асобных людзей. Разумны не той, хто не робіць памылак. Такіх людзей няма і быць не можа. Разумны той, хто робіць памылкі не вельмі часта і хто ўмее лёгка і хутка выпраўляць іх» (Ленін, т. XXV, стар. 182—183).

Што датычыць П Дзяржаўнай думы, то Ленін лічыў, што з прычыны амяноўнага абстаноўкі і заняцця рэвалюцыі, большэвікі «спавінны падвергнуць перагледу пытанне аб байкоце Дзяржаўнай думы» (Ленін, т. X, стар. 26).

«Гісторыя паказала, пісаў Ленін, што калі абірацца Дума, то з'яўляцца магчымасць карыснай агітацыі знутры яе і калі яе, — што тактыка абліжвання з рэвалюцыйным сямствам супроць калатаў магчыма ўнутры Думы» (там жа, стар. 29).

З усяго гэтага выходзіла, што трэба ўмець не толькі рашуча наступіць, наступіць у першых радах, калі ёсць уздым рэвалюцыі, але і правільна адступіць, адступіць агонімі, калі няма ўжо ўздыму, мяняючы тактыку адпаведна са змяненнем абстаноўкі, адступіць не ўразброд, а арганізавана, спакойна, без панікі, скарыстоўваючы малейшыя магчымасці для таго, каб вывесці кадры з-пад удару ворага, перастроіцца, накіраваць сілы і падрыхтавацца да новага наступлення на ворага.

Большэвікі рашылі прыняць удзел у выбарах у ІІ думу.

Але большэвікі ішлі ў думу не для арганізацыі «законадаўчай» работы ў ёй у блоку з калямі, як гэта рабілі меншавікі, а для таго, каб скарыстацца яе як трыбуну ў інтэресах рэвалюцыі.

Меншавікі ЦК, наадварот, заклікаў заклікаць выбарчыя пагадненні з кадымі, падтрымліваць у думе калатаў, разглядаючы думу як законадаўчую ўстаноў, адоўжную абуду царскі ўрад.

Большасць партыйных арганізацый выступіла супроць палітыкі меншавіка ЦК.

Большэвікі патрабавалі склікання новага з'езда партыі.

У маі 1907 года сабраўся ў Лондане V з'езд партыі. К гэтаму з'езду РСДРП налічвала (разам з нацыянальнымі сацыял-дэмакратычнымі арганізацыямі) да 150 тысяч членаў. Усёго на з'ездзе прысутнічала 336 дэлегатаў. Большэвікоў было 105, меншавікоў — 97. Астатнія дэлегаты прадстаўлялі нацыянальныя сацыял-дэмакратычныя арганізацыі, — польскіх і латышскіх сацыял-дэмакратаў і Бунд, якія былі прыняты ў РСДРП на палярэнім з'ездзе.

Трошкі правабуйна скаціцца на з'ездзе сваю асобную цэнтральную, г. зн. пашмашчальную групу, але за ім ніхто не пайшоў.

Паколькі большэвікі вяртаў са сабой палітыку і латышкі, то яны мелі ўстойлівую большасць на з'ездзе.

Адным з асноўных пытанняў барацьбы на з'ездзе было пытанне аб адносінах да буржуазных партый. Па гэтым пытанню ішла барацьба паміж большэвікамі і меншавікамі яшчэ на II з'ездзе. З'езд даў большэвіцкую ацэнку ўсім непарламентарным партыям — чорнасопчанам, акіярыстам, калатам, эсерам — і сфармуляваў большэвіцкую тактыку ў адносінах гэтых партый.

З'езд адобрыў палітыку большэвікоў і прыняў рашэнне вёсці баялітасную

барацьбу як з чорнасопчанымі партыямі — «Саюзам рускага народа», мажарскімі, саюзам аб'яднанага дварства, так і «Саюзам 17 октября» (акіярыстам), гандлёва-прамысловых партый і партыі «мірнага абнаўлення». Усе гэтыя партыі былі аўна контррэвалюцыйнымі.

Што датычыць ліберальнай буржуазіі, партыі калатаў, то з'езд прапанаваў вёсці непрыміруму выкрывальную барацьбу з ёю. З'езд прапанаваў выкрываць крывадушны, фальшывы «дэмакратызм» калатацкай партыі і амаганца супроць опроб ліберальнай буржуазіі стаць на чале руху сялянства.

У адносінах да так званых народніцкіх або тудавых партый (народныя сацыялісты, тудавыя група, эсэры) з'езд рэкамендаваў выкрываць іх спробы маскіравацца пад сацыялістаў. У той жа час з'езд залучаў асобна пагадненні з гэтымі партыямі для агульнай і адначасовага пацяску супроць царызма і супроць калатацкай буржуазіі, паколькі гэтыя партыі былі талы дэмакратычнымі партыямі і выражалі інтарэсы драбнай буржуазіі горада і вёскі.

Яшчэ да з'езда меншавікі выступілі з прапановаю склікаць так званы «рабочы з'езд». План меншавікоў заклучаўся ў тым, каб склікаць такі з'езд, у якім прымаць-б удзел і сацыял-дэмакраты, і эсэры, і анархісты. Гэты «рабочы з'езд» павінен быў стварыць нейкую ці то «беспартыйную партыю», ці то «шырокую» драбнабуржуазную беспартыйную рабочую партыю. Ленін выкрыў гэту вельмі шкодную спробу меншавікоў — ліквідаваць сацыял-дэмакратычную рабочую партыю і растварыць перадавы атрад рабочага класа ў драбнабуржуазнае масе. З'езд рэзка асудзіў меншавіцкі лозунг «рабочага з'езда».

Асаблівае месца ў работах з'езда заняла пытанне аб профсаюзах. Меншавікі абаранялі «нейтральна-б» профсаюзы, гэта значыць выступілі супроць кіруючай ролі партыі ў профсаюзах. З'езд адверг прапону меншавікоў і прыняў большэвіцкую рэзалюцыю аб профсаюзах. У гэтай рэзалюцыі ўказвалася, што партыя павінна дабіцца існавання і палітычнага кіравання профсаюзаў.

У з'езд азначыў буйную перамогу большэвікоў у рабочым руху. Але большэвікі не зазналіся, не спачылі на лаўрах. Не таму вучыў іх Ленін. Большэвікі вельмі, што наперадзе прадстаіць яшчэ барацьба з меншавікамі.

Тав. Сталін у сваім артыкуле «Заліскі дэлегата», вышэйшым у 1907 годзе, даваў такую ацэнку рэзультатам з'езда:

«Фактычнае аб'яднанне перадавых рабочых усяй Расіі ў адзіную ўсёрасійскую партыю пад сцягам рэвалюцыйнай сацыял-дэмакратыі — такі сэнс лонданскага з'езда, такі яго агульны характар».

У гэтым артыкуле тав. Сталін прыводзіў даныя аб саставе з'езда. Давалася, што большэвіцкі дэлегаты пасылаліся на з'езд галоўным чынам ад буйных прамысловых раёнаў (Пензбург, Масква, Урал, Іванова-Вазнесенск і іншыя). Меншавікі-ж палілі на з'езд ад раёнаў драбнай вытворчасці, дзе пераважалі рамесніцкія рабочыя, поўтратары, а таксама ад раду чыста сялянскіх раёнаў.

«Відавочна», — указваў тав. Сталін, паловычкі вынікі з'езда, — тактыка большэвікоў аўляецца тактыкай буйнапрамысловых поўтратары, тактыкай тых раёнаў, дзе класавыя супярэчнасці асабліва ясныя і класавая барацьба асабліва рэзкая.

Большэвізм — гэта тактыка сапраўдных пролетарыяў. З другога боку, не менш відавочна і тое, што тактыка меншавікоў аўляецца пераважна тактыкай рамесніцкіх

і сялянскіх поўтратары, тактыкай тых раёнаў, дзе класавыя супярэчнасці не зусім ясныя і класавая барацьба ама скіравана. Меншавізм — гэта тактыка поўтратары, элементу пролетарыяў. Так гавораць лічылі (Пратакты V з'езда РСДРП, стар. XI і XII, 1935 г.).

Разгледзімшы і думу, цар думаў атрымаць больш паслухмяную ІІ думу. Але ІІ дума не апраўдала чакання. Таму цар рашчыў разанаць і гэтую думу і склікаць ІІІ думу пры больш пагоршаным выбарчым законе — у наладзі, што яна амаганца больш паслухмянай.

У хуткім часе пасля V з'езда царскі ўрад зрабіў так званы трыдзятковы перагляд 3 чэрвеня 1907 года цар разанаў ІІ Дзяржаўную думу. Сацыял-дэмакратычная думская фракцыя, якая налічвала 65 дэлегатаў, была арыштавана і саслана ў Сібір. Быў аб'яўлены новы выбарчы закон. Прамы рабочыя і сялян былі яшчэ больш уразены. Царскі ўрад прадаўжаў наступіць.

Царскі міністр Сталіпін разгортаў сваю крывадушную расправу над рабочымі і сялянамі. Тысячы рэвалюцыйных рабочых і сялян былі расцяплены карнымі экзецыямі і павешаны. У царскіх вясенках мучылі і катавалі рэвалюцыйнараў. Асабліва лютым праследванням падвергліся рабочыя арганізацыі, у першую чаргу большэвікі. Царскія ішчэкі шукалі Леніна, які жыў тады ў Фінляндыі. Яны хапелі расправы з правадыром рэвалюцыі З вельзарнай небяспекай Леніну ўдалося ў снежні 1907 года зноў перабрацца за граніцу, у выміграцыю.

Наступлі пажыткі годны сталыпінскай рэакцыі.

Першая руская рэвалюцыя скончылася, такім чынам, паражэннем. Гэтак сапраўдныя наступныя прычыны.

1. Не было яшчэ ў рэвалюцыі моцнага саюза рабочых і сялян супроць царызма. Сяляне падняліся на барацьбу супроць памешчыкаў і яны ішлі на саюз з рабочымі супроць памешчыкаў. Але яны яшчэ не разумелі, што ёсць зваржэнне царэмаганца зваржэнне памешчыкаў, яны не разумелі, што пар дзейнічае заадно з памешчыкамі і значная частка сялян яшчэ верыла цару і ўскладала надзею на царскую Дзяржаўную думу. Таму многія сяляне не хапелі ішці на саюз з рабочымі для зваржэння царызма. Сяляне больш верылі аголіцкай партыі эсэраў, чым сапраўдным рэвалюцыйнерам — большэвікам. У рэзультатах барацьбы сялян супроць памешчыкаў была неадаткова арганізавана. Ленін указваў:

«...сяляне дзейнічалі надта распаўсюлена, неаганізавана, неадаткова наступалі, і ў гэтым заключалася адна з карэнных прычын паражэння рэвалюцыі» (Ленін, том XIX, стар. 354).

2. Нежаданае аначанай часткі сялян ішці разам з рабочымі на зваржэнне царызма праявілася і на павольных арміі, большасць якой складалі сыны сялян, алетыя ў салдацкіх шчыпелі. У асобных частках царскай арміі былі хваляванні і паўстанні, але большасць салдат яшчэ дапамагала цару падаўляць забастоўкі і паўстанні рабочых.

3. Недастаткова дружна дзейнічалі і рабочыя. Перадавыя атрады рабочага класа разгарнулі ў 1905 годзе гераічную рэвалюцыйную барацьбу. Больш адстаўлялі слаі — рабочыя найменш прамысловых губерняў, якія жылі ў вёсках, — раскваліся павольна. Асабліва ўзмацніўся ў іх удзел у рэвалюцыйнай барацьбе ў 1906 годзе, але і гэтаму часу авангард рабочага класа быў ужо ў значнай меры аслаблен.

4. Рабочы клас быў перадавой, асноўнай сілай рэвалюцыі, але ў ра-

дах партыі рабочага класа не было неабходнага адзіства і згуртавання. РСДРП — партыя рабочага класа — была разбіта на дзве групы: большэвікоў і меншавікоў. Большэвікі вярталіся да рэвалюцыйнай лініі і клікалі рабочых да зваржэння царызма. Меншавікі сваёй аголіцкай тактыкай тармазілі рэвалюцыю, пугалі значную частку рабочых, расквалі рабочы клас. Таму рабочыя выступілі ў рэвалюцыі не заўсёды дружна, і рабочы клас, не маючы яшчэ адзі-

ства сваіх уласных ралоў, не змог стаць сапраўдным правадыром рэвалюцыі.

5. Царскаму самадзяржаўу дапамагалі ў падаўленні рэвалюцыі 1905 года заходне-еўрапейскія імперыялісты. Замежныя капіталісты баяліся за сваё ўладдзены ў Расіі капіталі і вельзарныя даходы. Апрача таго, яны апалясці, што ў выпадку перамогі рускай рэвалюцыі падмушча на рэвалюцыю і рабочыя іншых краін. Таму заходне-еўрапейскія імперыялі-

сты дапамагалі цару-кату. Французскія банкіры далі вялікую пазыку цару на падаўленне рэвалюцыі. Германскі цар трымаў наагатове многатсячную армію для інтэрвенцыі ў дапамогу рускаму цару.

6. Сур'ёзна дапамог цару мір з Японіяй, заключаны ў верасні 1905 года. Паражэнне ў вайне і гразны рост рэвалюцыйнага імпульсу цар паспяшыў а падпісаннем міру. Паражэнне ў вайне аслабіла царым. Заклучэнне міру ўмацавала становішча цара.

Рэвалюцыя можа быць толькі рабочы клас, што толькі ён адолеа адзістві ліберальную калатую буржуазію, вызваліць сялянства з-пад яе ўплыву, разграміць памешчыкаў, даясці рэвалюцыю да канца і раскваліць шлях да сацыялізма.

Рэвалюцыя паказала, нарэшце, што працоўнае сялянства, не гледзячы на яго хістанні, аўляецца ўсё-ж адоўнай сур'ёзнай сілай, адоўнай пайсці на саюз з рабочым класам.

Дзве лініі амаганіліся ў РСДРП у часе рэвалюцыі, лінія большэвікоў і лінія меншавікоў. Большэвікі трымавалі курс на разгортванне рэвалюцыі, на зваржэнне царызма шляхам узабранага паўстання, на гегемонію рабочага класа, на ізаляцыю калатацкай буржуазіі, на саюз з сялянствам, на стварэнне часовага рэвалюцыйнага ўрада з прадстаўнікоў рабочых і сялян, на даўленне рэвалюцыі на пераможаннага канца. Меншавікі, наадварот, трымавалі курс на агортванне рэвалюцыі. Замест зваржэння царызма шляхам паўстання яны прапанававалі яго рэфарміраванне і «паліцэзацыю» замест гегемоніі пролетарыята — гегемонію ліберальнай буржуазіі, замест саюза з сялянствам — саюз з калатацкай буржуазіяй, замест часовага рэвалюцыйнага ўрада — Дзяржаўную думу, як цэнтр «рэвалюцыйных сіл» краіны.

Так меншавікі скаціліся ў балота аголіцтва, стаўшы правалінімі буржуазнага ўплыву на рабочы клас, стаўшы на справе агентамі буржуазіі ў рабочым класе.

Большэвікі аказаліся адоўнай рэвалюцыяна — марксісцкай сілай у партыі і краіне.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі шукае саюз не з варадам, а з царом, што яна аўляецца контррэвалюцыйнай сілай, пагадненне з якой роўназначна прадельству цару.

Рэвалюцыя паказала, што правадыром буржуазна-дэмакратычнай буржуазіі

НАВЯДЗЕМ БОЛЬШЭВІЦКІ ПАРАДАК У ШКОЛАХ

Большэвiцкая партыя і ўрад ставяць перад сабою наставіцтвам алімпійскай і ганаровай залучы — выхоўваць маладое пакаленне краіны сацыялізмам у духу большэвiзму, у духу бязмежнай любові да радзімы.

Вiнiкi мiнулага вучэбнага года ў нашым раёне паказалі, што ў тых школах, дзе настаўнікі не шкавалі сілы для выканання гэтай задачы, дасягнуты выдатныя поспехі. Асабліва паспяхова закончылі вучэбны год па 2-й рускай школе горада. Тут настаўнікі тт. Чорствяк і Ісавіч дабіліся стотрацінага пераводу вучняў з класа ў клас. У школе добра была пастаўлена выхавальная работа. З добрымі вынікамі закончылі вучэбны год у гарадзеньскай пачатковай школе. Паспяховасць па прадметах настаўніку тт. Ярашэвіча і Смалюкова складала 97—98 проц. Вышэйшую палітычна-масавую работу гэтыя настаўнікі праводзілі і сярэд большою вучняў.

Далей не ўсе школы дабіліся такіх вынікаў. Многія з іх закончылі вучэбны год з вельмі дрэннымі паказальнікамі. Аб гэтым некарава гаворыць той факт, што ў раёне 1.116 вучняў пакінута на другі год. Вучні ужоюўскай НСШ на іспытах пры паступленні ў Быхаўскую вучэбную школу ў пяцьмох работках 17—18 граматических памылак, а між тым у іх атэстах пастаўлены добрыя азнакі.

Вельмі дрэнна прапавала ўльянаўская пачатковая школа. У настаўніцы гэтай школы тав. Лысянкова, якая вяла 4 клас, 17 вучняў пакінута на другі год.

У рабоце многіх настаўнікаў нехапае культуры, нехапае ведання сваіх прадметаў. Асобныя настаўнікі мовы і літаратуры самі пішуць з памылкамі. Настаўнік тав. Буднінкі ў сваёй аўтабіяграфіі зрабіў 8 памылак. Настаўнік мовы і літаратуры 4-й школы тав. Дэвусяў часта спазняўся на лекцыі, не рыхтаваўся да іх. У час заліку ён знайшоў ачкурэнні: «слаба паспяховым вучням ставіў добрыя азнакі».

Прычыны такіх непаўпачальных фактаў трэба шукаць у тым, што асобныя настаўнікі ўсё яшчэ абыхавалі адносна да работ у школе, не працуюць над узняццём свайго агульна-адукацыйнага і палітычнага ўзроўню, а партыйныя арганізацыі не правяраюць іх работ.

Низкае палітычнае развіццё часта настаўнікаў можа абумоўвацца на педгагічнай і палітычна-выхавальнай рабоце ў школе. Камуністычнае выхаванне дзяцей патрабуе, каб кожны настаўнік добра валоўла большэвiзмам, быў добрым агітатарам і прапагандыстам па любым пытанню.

Гэтыя недахопы яшчэ і на сёння вусім слаба ліквідуваюцца. У раёне за-

малым выключаннем, не працуюць палітычна настаўнікаў. У гэтым значна іна і райкома партыі. Мы толькі цяпер спахваліліся і наменці меры прынятыя на палітычнай аснове настаўнікаў.

У складанай і алімпійскай педгагічнай рабоце выключнае значэнне мае абмен вопытам, кваліфікаваная кансультацыя, таварыская ўзаемадапамога. У штодзённай рабоце над вучэбным курсам у настаўніка, асабліва маладога, узнікаюць дзесяткі непрацаўдальных пытанняў і агульнапедгагічных пытанняў. Сістэматычнае металычнае кіраванне, добра наладжаны абмен педгагічным вопытам папярэдняе настаўніка ад многіх памылак, палічынае рашэнне складаных вучэбна-выхавальных пытанняў. Аднак гэтага металычнага кіравання і абмену вопытам у нашым раёне яшчэ няма. Педгагічны кабінет лічыцца на паперы. Загадчык яго тав. Караткевіч не вядае патрэбнай работы. Работу кабінета не кантралюе ні райана, ні аблана, ні Наркамасветы БССР.

Не ажыццяўляюць металычнага кіравання дырэктары школ і загадчыкі вучэбных частак. У чыгуначнай школе з пачатку вучэбнага года дырэктар школы тав. Юркевіч не быў на занятках ні ў аднаго настаўніка. Ён перадаверыў поўнамоцны готу справу загадчыку вучэбнай часткі тав. Якавенку, які для фармалізацыі за гэты час павышаў на лепшых толькі ў аднаго настаўніка. Такое-ж становішча ў 4-й школе і ў многіх іншых школах горада і раёна.

Недзяла не адначасна дрэннага кіравання раёнамі з боку Наркамасветы БССР. У нашым раёне няма ні аднаго настаўніка па нямецкай мове. Наркамасветы не звяртае на гэта ўвагі, як не звяртае ўвагі і на той факт, што ні ў адной школе няма класных журналаў і патрэбнай літаратуры па рускай мове.

Неабходна навестці большэвiцкі парадок у школы. Гэтай справай павінны заняцца перш за ўсё партыйныя арганізацыі. Кожная партарганізацыя горада і раёна павінна несець адказнасць за работу школы на сваёй тэрыторыі, за ўсю паставіну педгагічнай і выхавальнай работы ў ёй. Гэтага пакуль што не было і ў нашым раёне. Але мы зробім усё для таго, каб дабіцца кіравання і дапамогі школам з боку партыйных арганізацый.

Задача заключаецца ў тым, каб ужо ў гэтым вучэбным годзе дасягнуць працяжых поспехаў у выкананні дырэктару партыі і ўрада і ўказанню вiлiкаў Сталіна аб школе.

Т. Ф. СУБЦОВІЧ,
сакратар Быхаўскага РК КП(б)Б,
дэпутат Вярхоўнага Савета БССР.

ПАРУШАЮЦЬ СТАТУТ СЕЛЬГАСАРЦЕЛІ

ЧЭРЫКАЎ. (Спец. нар. «Звязды»). Сталініскі статут сельгасгаспадарчай арцыі з'яўляецца непахісным законам калгаснага жыцця. Аднак не ўсюды чотка, па-большэвiцку выконваюцца кожны артыкул статута. У Чэрыкаўскім раёне маюць месца факты грубейшага парушэння статута сельгасарцелі; яны галоўным чынам адносяцца да артыкула аб зямлі.

Старшыня калгаса імя Будзёнага, Каменскага сельсаведа, тав. Герасімаў сёння вёду ў арэнду аднаасобнікам 7 гектараў лугу за плату 950 рублёў. Калі гектара лугу ён вёду ў арэнду таўсама і Верамеўскаму сельсаву. У гэтым жа сельсавеце старшыня калгаса імя Варашылава тав. Канпаненка вёду аднаасобнікам скасіць 17 гектараў лугу.

Праўленне калгаса «Чырвоная зязюда», Верамеўскага сельсаведа, выдала дазвол капіць калгасны луг аднаасобнікам в. Ляхаўка і служачым Ударнай МТС.

Не лішнім будзе прывесці вельмі характэрныя факты, якія паказваюць, як кіраўнікі сельсаведаў і раённых арганізацый самі бесцарна парашаюць статут сельгасарцелі. Сакратару Вярхоўскага сельсаведа Іванову патрэбна сена. Ён ішо ваяву старшыні сельсаведа тав. Сіпчанькову. Сіпчанькоў, доўга не думачы, накідаў на заяве рэвалюцыю, адрававаю старшыні калгаса «Трэці рашаючы»: «Выдаць сакратару сельсаведа т. Іванову 0,25 гектара лугу».

Старшыня калгаса «ХІ-годзе Ка-

стрычэнка», Верамеўскага сельсаведа, тав. Лабанаў таўсама незаконна адлаў заатэхніку райза тав. Калоску скасіць участак калгаснай сенаці. Падоныя факты можна прыводзіць бясконца.

Асабліва абуралючыя справы творыць чэрыкаўскі горсавец, які знаходзіцца пад самым бокам райкома партыі і райвыканкома.

Старшыня горсаведа тав. Петраўціч і заг. горкомунгасам тав. Сідараў распараджаюцца калгаснай зямлёй як хочуць. Пасля вылаты калгасу «Чырвоны сармавец» атта на вечнае карыстанне зямлэй гэтыя кіраўнікі горсаведа беззаконна выдалі мiнiм гмадзянам дазволы на правядзенне застроў на калгаснай зямлі. Даведка горсаведа, датаваная 21 чэрвеня 1937 г. за № 029/195, выдана групу Працікаву, фактычна ўзаконьвае захват калгаснай зямлі і парашэнне мей калгаснага карыстання.

Здаецца на застроўку на калгаснай зямлі грамадзянам Працікавым і Ралкоўскім, пры сальтэйнаці горсаведа, нават зацверджана ў натарыяльным парадку нарэшум Чэрыкаўскага райза. Так чэрыкаўскі горсавец, які павінен стаць на вярце рэвалюцыйнай законнасці і дакладнага выканання сталінскага статута сельгасарцелі, сам узаконьвае беззаконне.

На ўсе гэтыя факты грубага парашэння статута сельгасарцелі чамусь не рэагуюць райком партыі, райвыканком і магілёўскі абласны арганізацыйны Ц. КАЗНАЧЭУ.

ПЕРШЫЯ ЦЭНТНЕРЫ ІЛЬЧАВАЛАКНА

ДРЫБІН. (Нар. Звязды). Перадвая калгасны раён разам з пал'ёмам трыста са спеціалізацыяй арганізуюць яе апрацоўку і аладу ільчавалакна дзяржаўна. На склады заготылі паступілі першыя цэнтнеры ільчавалакна новага ўраджая. Калгас імя Дзімітравы, Радомльскага сельсаведа, аду 5,83 цэнтнера высокакаснага валакна, калгас «Новы шлях», Чурлаўскага сельсаведа, — 2,18 цэнтн., калгас «Шлях ільча» — 1,75 цэнтн., валакна.

ВЫСОКІЯ ДАХОДЫ АД КАНАТНІКА

ДРЫБІН. (Нар. Звязды). Калгас «Чырвоны пахар» у мінулым годзе сееў 4 гектары канатніку. За адладзенае дзяржаўнае валакна калгас атрымаў 64 тыс. рублёў даходу. Сёння калгас «Чырвоны пахар» ужо засеў 5 гекта-

раў канатніку. Ужо калгасам Дрыбінскага раёна ў гэтым годзе пасееў канатніку 101 гектар. Па прыбылках падліках, пасля ўборкі і апрацоўкі яго калгасны раён атрымае за канатнік каля п'ятра мільёна рублёў.

СВЯТЛАВІЧЫ. У раёне калгасы праступілі да апрацоўкі і аладу дзяржаўнае ільчавалакна. Першымі распачалі аладу валакна калгасы «Звязда», «Хвала рэвалюцыі» і імя Карла Маркса. Напункт райзага паступіла 539 кілограмаў ільчавалакна і 65 кілограмаў пняны.

І. ДРАЧОУ.

АДНААСОБНІКІ ЎСТАПУЮЦЬ У КАЛГАСЫ

КІРАЎСК. Сярод калгаснікаў і аднаасобніках раёна шырока разгорнута вывучэнне законаў, прынятых Другой Сесіяй Вярхоўнага Савета ССР. У адказ на рашэнні Вярхоўнага Савета аднаасобнікі ўстапуць у калгасы. За-

жывіць у калгасе ўстапіла 50 аднаасобных гаспадарак.

Гэтым днём: апошнія два аднаасобнікі з вёскі Віліна, Баравіцкага сельсаведа, таўсама ўстапілі ў калгас. Зараз вёска поўнамоцна калектывізавацца.

Гр. ОСІПАУ.

НА МАГІЛЕўСКИМ ПРЫЗЫВНЫМ ПУНКЦЕ. НА ЗДЫМКУ: старшыня прызыўнай каміі тав. Е. Н. Буцкоў вышнє прызыўніка тав. С. Т. Грамаліна — знатнага фанероўскага аўтарамонтажнага заводу — з залучэннем у рады Чырвонай Арміі і нападчывеннем у чась.

ПЕРШЫ ДЗЕНЬ ВУЧОБЫ Ў МЕНСКИМ ВАЕННЫМ ВУЧЫЛІШЧЫ

Пачаліся заняткі ў Менскім ваенным вучылішчы імя М. І. Калініна. За вучобу селі палкія патрыёты нашай любімай радзімы, выхаваныя савецкай уладай, партыяй і ланініскім камсамолам.

Курсанты новага набору — гэта палітычна падрыхтаваныя, добра граматнай моладзь, сыны рабочых, калгаснікаў. Многія маюць адукацыю за 8—9 класаў. Каля 80 проц. курсантаў — камсамольцы. У іх ліку стаханавец баб-

руйскага фанернага заводу імя Кірава тав. П. І. Апенька, калгаснік тав. М. П. Слабоў, які служыў на Далёкаўсходнім Чырвонасцяжым фронце намеснікам палітрука падраздзялення, член райкома камсамолу тав. А. М. Ірскоў і інш.

Учора, у першы дзень вучобы, у праграме заняткаў былі — нямецкая мова, статуці, лекцыя па гісторыі народаў СССР. На першым курсе ўвядзена выкладанне Кароткага курса гісторыі ВКП(б).

РОСКВІТ ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЯ МАСТАЦКАЯ САМАДЗЕЙНАСЦІ

У Менску з вельмімі поспехам праходзіць акруговая алімпіада чырвонаармейскай мастацкай самадзейнасці. Для ўдзелу ў алімпіада на аглядах самадзейнасці ў часіх было адобрана 1450 чалавек. Гэта — лепшыя спевакі, музыканты, плясункі, акрабаты, майстры мастацкага чытанья з чырвонаармейскай гушчы, з аспрадыда камандзіраў і членаў іх сямей. Магутна гукаць радасныя песні аб любімай радзіме, аб вялікім Сталіне і яго баявым сартніку Кліме Варашылаве.

У сталіні БССР адбыліся тры вялікія канцэрты мастацкай самадзейнасці — у клубе імя Сталіна, у памяшканні Яўрэйскага дзяржаўнага тэатра і ў Універсітэцкім тэатры. У Універсітэцкім тэатры канцэрт слухалі 1500 студэнтаў, выкладчыкаў і навуковых работнікаў.

Выступленне харавага гуртка, калектыва танцоў смялескага гарнізона, ансамбляў чырвонаармейскай песні і пляскі, калектыва таністаў-плясункоў пад кіраваннем лейтэнанта тав. Галыскага, жаночых і мужчынскіх хораў, індывідуальных выканаўцаў ярка паказалі бурны росквіт чырвонаармейскай мастацкай творчасці. Калектыв чырвонаармейскай самадзейнасці на чале са старшым лейтэнантам тав. Кудрашовым падрыхтаваў літаратурна-мастацкі мантаж аб падзеях л. воезэра Хасан, аб гарачых і мужных савецкіх патрыётах — далёкаўсходніках. Аўтар мантажа — малады камандзір тав. Нелюбоў.

Будзе наладжан рад канцэртаў для сганаўцаў Менска.

8 КАЛГАСНЫХ КЛУБАЎ У АДНЫМ СЕЛЬСОВЕЦЕ

У калгасе Якаўлевіцкага сельсаведа, Аршанскага раёна, ёсць восем клубоў, у тым ліку ў калгасе імя Сталіна на 500 месца.

Надаўна новы клуб атрымалі калгаснікі сельгасгаспадарчай арцыі «Завэты ільча», гэтага ж сельсаведа; у клубе 200 месца. Ён добра абстаўлена. Адкрыта бібліятэка, у якой ёсць 1.200 кніг па птаніях паліткі, сельскай гаспадаркі, жыгаваладоўлі, мастацкай літаратуры.

Калгасы «Комунар», імя Молатава і імя Сталіна радыёфікаваны.

ДЗЯРЖАЎНАЯ ДАПАМОГА МНОГАСАМЕЙНЫМ

БАБРУЙСК. З моманту выдання дэкрэта аб дапамозе многасамейным мацерам па Бабурыскаму раёну выдана дзяржаўнай дапамогі многасамейным у размеры 1.416 тысяч рублёў.

Маші 11 дзяцей — калгасніца сельсаведа «Пасела», Рымавецкага сельсаведа, — тав. Крыжановская атрымала ўжо 7.000 рублёў дзяржаўнай дапамогі.

Маші 12 дзяцей тав. Емельянава з пад'ёкта Глуша, гэтага ж сельсаведа, атрымала дзяржаўнай дапамогі 11 тысяч рублёў.

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР
ОПЕРЫ І БАЛЕТ
17 КАСТРЭЧНІКА
1938 г.

Адкрыццё сезона
у памяшканні Бел.
Дзярж. яўрэйскага
тэатра.

Репертуар
НОВАЯ
Рымскі-Корсакаў
ЦАРСКАЯ
НИВЕСТА
Чайкоўскі
ЛЕДЯНЫЯ
ВОЗЕРА
Даргамыскі
РУСАЛКА

Пучыні
ЧЫО-ЧЫО-САН
Увядзеныя
настаўнікі
Дзяржынскі
ШІІ ДОН
Пучыні
ТОСКА
Верда
РЫГАЛЕТ
Герцэга
МАРНАЯ
ПЕРАСІЯРГОГА
(Тытэла
предсцэнтэацыі)

ПРЫМАЮЩА
ЗАЯЎКІ ў касе
тэатра на пастаянныя
месцы і калектывныя
паклоны а 12 да 2 г. і з
5 да 8 г. веч.

Гастролі Яўрэйскага
Беладзяржтэатра
(памяшканні Беладзярж.
тэатра)

17 верасня
АГІН МАЯКА
Пачатак у 8 г. веч.
Каса адкрыта а 11
30 да 2 г. дня і з
5 да 8 г. веч.

Кінатэатр
«Чырвоная арка»
Прафесар МАМЛОН

ДЗЯРЖАЎНЫ АБ'ЕДНАНЫМ
НАВУКОВА-ТЭХНІЧНЫМ
ВЫДАВЕНЦВАМ «ОНТИ» НАР.
КАМІЯЖИРОМА СССР — ВЫ-
ПУСКАЮЦА

МАЛАЯ
ТЭХНІЧНАЯ
ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

МТЭ — настольны дыведачны дапаможнік для сганаўцаў, інжынераў, тэхнікаў, гаспадарчых работнікаў пнякай машынабудавальнай і абароннай прамысловасці, чыгуначнага і валадара транспарта і іншых галінаў народнай гаспадаркі, а таўсама для студэнтаў і настаўнікаў ВТУ і тэхнікумаў.

МТЭ выходзіць у трох томах, якія маюць 300 аўтарскіх лістоў і да 300 ілюстрацый.

ПЕРШЫ ТОМ выйшае з друку ў канцы бягучага года, другі і трэці томы — у першай палове 1939 года.

ЦАНА сего выдання (за тры томы) — 38 РУБ.

Пры падпісцы ўносіцца 12 руб., якія залічвацца падпісчыку пры выпуску апошняга тома.

ПАДПІСКА ПРЫМАЮЩА: Галоўнай канторай «Тэхнікэдыка» (Москва, 31, Пушечная ул., 9 Мп.) аддзяленнем «Тэхнікэдыка» у г. Ленінградзе (проспект 25 Октябры, вутры Гостіннаго двора, помещ. 100), магазінамі Кнігабюда, Саюздрукам і поштай.

Кінатэатр «Парыжская Комуна» (Центр. парк культуры і адпачынку)

1. Выпадак па гравіцы.

Кіно «Парта» ВЕСЕЛЫЕ РЕБЯТА

Дзяржынскі дзяржаўны тэатр оперы і балета

Праводзіць НАБОР ГАЛАСОЎ у 2-ю ступень хараваю студию

у студию ПРЫМАЮЩА мучыніны і жанчыны на ўрошчэ ад 18 да 35 год. Студыя ўрадуе артыстаў хора.

Асобны прынятыя хараваю студию, забяспечваюцца жыллоўнай (сваёй) вышнєй і забяспечваюцца харавым і стыпендыяй у размеры 130 рублёў у месяц.

Жадаючыя ўстапіць павінны прыходзіць на іспытны ў г. Менск, вул. Урыцкага, 21, а і па 5-а стрычка 1938 г.

Правед аладчаванне толькі прынятыя на вучобу ў студию.

За дыведчым апрацоўка ў дзяржаўнай хараваю студию (г. Менск, Урыцкага, 21).

ДЫРЭКЦЫЯ.

БЕЗГАСПАДАРЧАСЦЬ І ЗЛОЎЖЫВАННІ Ў ГАРАДОЦКІМ РАЙСПАЖЫЎСАЮЗЕ

За апошнія годы нямала змянілася кіраўнікоў у Гарадоцкім райсаюзе спажывчай кааперацыі, Віцебскай вобласці, але і да гэтага часу райсаюз працуе з рук вон дрэнна і не лічыць вынікаў школьніцтва ў сваёй сістэме. Аб гэтым сведчыць хляб-6 становішча з растратамі. Па даных бухгалтэрыі райсаюза, астацкіх растрат па селігу за 1937 год і за першую палову 1938 года складала 49.304 рублі і па гарпо (за 1937 і першы квартал 1938 года) — каля 20.000 рублёў.

Барыць з растратамі ў райсаюзе не вядацца. Ёсць факты, калі кіраўнікі райсаюза праму патрабуюць растратчыкам. Так, загадчык Пальнінскага селігу Мільчанка растратіў спачатку 206 рублёў, потым, астацкіх непакарэнна, растратіў яшчэ 1.336 рублёў. На глядзячы на гэта, Мільчанка прадаваў працаваць у селігу. Аналагічных фактаў няма.

У самім апарэце райсаюза існуе шкодная думка, што недахват 100—120 рублёў не з'яўляецца растратай. І не дзіўна, што амаль у кожным селігу ёсць растраты. Гэта, аднак, мала турбуе кіраўнікоў райсаюза, і, у прыватнасці, старшыню яго — т. Зарэцкага. Яны лічаць, што ў іх сістэме растраты яшчэ не вельмі вялікія (?).

На 1 ліпеня 1937 года быў праведзён пераўчот тавараў на складах райсаюза. Выявілася недастатка тавараў на 6.837 рублёў. Што-ж зрабілі кіраўнікі райсаюза? Замест таго, каб прыняць загадчыкам складам Куліневу да адказнасці, яны ўтоілі па сутнасці факт недастатку, парашыўшы чакаць да наступнага пераўчоту. Але-ж з наступным пераўчотам чакаць нумі да 1 студзеня, а к гэтым часу становішча зусім змянілася: замест недастатку выявіўся ўжо... лішак ў 8.932 руб., які атрымаўся ў рэзультатэ новага пераўчоту. Цэн на некаторыя прадукты (кандзіпёрскія вырабы, мучку і інш.).

У пачатку 1938 года на склад паступіла для райзага партыя скур. Замест таго, каб перадаць гэтыя скурцы па прызначэнню, загадчык складам Кулінеўка рашыў іх прыхаваль, каб патым пры зручным выпадку вынесці іх са склада. Але зручнага выпадку, як відаць, не прадставілася, і прадзельна Кулінеўкі была выкрыта. Прадзельна райсаюза рашыла талі зняць яго з работ, але гэта рашэнне толькі фак-

ШАХМАТНЫ І ШАШАЧНЫ ТУРНІРЫ НА ПЯРШЫНСТВА БССР

Пяты тур шахматнага турніра адназначыўся радзім шікавых партыі. Першым закончылі ігру Кейліс і Каманечка. Белыя атрымалі па даблуту лепшую пазіцыю, але заатакаваліся і чорныя, перахпаўшы ініцыятыву, выйгралі. Ратнікэў і Іванову дакладна разыгралі французскую партыю. Белыя атрымалі некалькі лепшую пазіцыю, у якой Іванову груба з'яўнуў, агубіў спачатку алу, а потым яшчэ дзве пешкі і здаўся.

Вельмі востра разыграў фэрзевы гамбіт Верасаў з Насцюпонкам. У пикавай партыі Верасаў перайграў прайнікі і прымусіў яго здацца. Вяла іграў Брытман супроць Маневіча і прайграў партыю. Дуа-Хамімірскі сваеабліва разыграў абарону Грунфельда супроць Сіліча, але не атрымаў па даблуту перавагі. Разгарнулася абострая ігра з абодвумі шахсамі на вяршыш. У канцы партыі Сіліч пратэледаў простую камбінацыю майстра і прайграў.

Абострая працяглая партыя Жудро-гросмейстара Ліліенталя. Пасля пяці тураў Ліліенталя мае 5,5 з трох і дзве адкладзеныя. Панаў — 2,5 з трох і дзве адкладзеныя. Маневіч — 4 з пяці. Верасаў — 3 з пяці. Каманечка, Дуа-Хамімірскі, Сіліч і Насцюпонка — па 2,5 з пяці.

У шахматным турніры раніцай адбыўся сёмы тур, у якім Берлінкоў-Ярашонак, Берэнштайн — Храпуновіч і Борах — Груншцік сыгралі ўнічыю.

Учора ўвечары іграўся восьмы тур. Толькі адна партыя закончылася рэзультатна — Капановіч выйграў у Храпуновіча. Астатнія партыі: Ярашонак — Груншцік, Борах — Кабакоў, Пятроў — Гардзевіч, майстар Гардон-Берэнштайн і Берлінкоў — Лукія закончыліся ўнічыю.

Пасля васьмі тураў Борах мае 5,5 з васьмі, майстар Гардон — 5 з васьмі, і адну адкладзёную.

Сёння — чарговы туры.

Ф. КАНСТАНЦІНАУ.

Вын. абавязкі адказнага рэдактара Д. Т. ЛЕБЕДЗЕУ.

ДЗЯРЖАЎНАЯ УНУТРАННЯЯ ПАЗЫКА УМАЦАВАННЯ АБАРОНЫ САЮЗА ССР

БЯСПРОЙГРЫШНЫ ВЫПУСК

ДАВЕДАЧНАЯ ТАБЛІЦА ТРЭЦЯГА ТЫРАЖА ВЫІГРЫШАЎ

Тыраж выйгрышаў праводзіўся 11—12 верасня 1938 года ў г. Орле. У тыражы разыграна 265.000 выйгрышаў на суму 43.703.800 рублёў. Нумары серыі і аблігацый, укаваныя ў табліцы, выйгрышлі ва ўсіх разрадах бяспройгрышнага выпуску пазыкі.

У ТРЭЦІМ ТЫРАЖЫ ВЫІГРЫШАЎ ПАЗЫКІ УМАЦАВАННЯ АБАРОНЫ САЮЗА ССР ВЫІГРЫШЫ ВЫПАЛІ НА НАСТУПНЫХ НУМАРЫ СЕРЫІ І АБЛІГАЦЫІ ВА УСІХ 53-х РАЗРАДАХ БЯСПРОЙГРЫШНАГА ВЫПУСКУ ПАЗЫКІ (у суму выйгрыша ўключаецца нарыцацельны кошт аблігацый):

№ сэр'іі	№ аблігац'іі	Размер выйгрыша у руб.	№ сэр'іі	№ аблігац'іі	Размер выйгрыша у руб.	№ сэр'іі	№ аблігац'іі	Размер вый
----------	--------------	------------------------	----------	--------------	------------------------	----------	--------------	------------